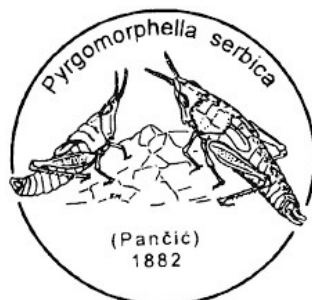

ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE
ENTOMOLOGICAL SOCIETY OF SERBIA

XII SIMPOZIJUM ENTOMOLOGA SRBIJE SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM
ZBORNİK REZIMEA
Niš, Univerzitet u Nišu 25-29. IX 2019.

XII SYMPOSIUM OF ENTOMOLOGISTS OF SERBIA WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION
BOOK OF ABSTRACTS
Niš, University of Niš 25-29th IX 2019

NIŠ XII SIMPOZIJUM
2019. ENTOMOLOGA SRBIJE

ORGANIZATORI / ORGANIZERS

Entomološko društvo Srbije
Entomological society of Serbia

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Ministry of Education, Science and Technological Development

Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet
University of Niš, Faculty of Sciences and Mathematics

ORGANIZACIONI ODBOR / ORGANIZATION COMMITTEE

Prof. dr Vladimir Žikić
Dr Saša Stanković
Dr Marijana Ilić Milošević

NAUČNI ODBOR / SCIENTIFIC COMMITTEE

Dr Akademik Marko Anđelković, redovni član SANU, Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Akademik Radmila Petanović, redovni član SANU, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Željko Tomanović, redovni profesor, Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Vladimir Žikić, redovni profesor, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Nišu, Niš
Dr Ljubiša Stanisavljević, redovni profesor, Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Olivera Petrović-Obradović, redovni profesor, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Jelica Lazarević, naučni savetnik, Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“, Beograd
Dr Snežana Pešić, vanredni profesor, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Kragujevac
Dr Draga Graora, vanredni profesor, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Aleksandra Konjević, docent, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad
Dr Dušanka Jerinić-Prodanović, docent, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Milka Glavendekić, redovni profesor, Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Slobodan Makarov, redovni profesor, Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Jelena Jović, naučni savetnik, Institut za zaštitu bilja i životne sredine, Beograd
Dr Slobodan Milanović, Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd
Dr Petar Kljajić, Institut za pesticide i životnu sredinu, Beograd
Dr Vesna Perić Mataruga, naučni savetnik, Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“, Beograd
Dr Ivana Živić, Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.
Dr Ljubodrag Mihajlović, redovni profesor, Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu
Dr Ante Vujić, redovni profesor, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad

IZDAVAČ / PUBLISHER

Entomološko društvo Srbije
Entomological society of Serbia

UREDNIK / EDITOR

Prof. dr Vladimir Žikić

GODINA IZDAVANJA / YEAR OF PUBLICATION

2019

PRIPREMA TEKSTA / COMPUTER LAYOUT

Dr Saša Stanković

EFIKASNOST DIATOMEJSKE ZEMLJE POREKLOM IZ SRBIJE U SUZBIJANJU *RHYZOPERTHA DOMINICA* (FABRICIUS 1792) (COLEOPTERA: BOSTRICHIDAE) U PŠENICI

Vesna Perišić^{1*}, Vladimir Perišić¹, Filip Vukajlović², Dragana Predojević², Snežana Pešić²

1 Centar za strna žita, Kragujevac, Srbija

2 Univerzitet u Kragujevcu, Prirodno-matematički fakultet, Kragujevac, Srbija

E-mail: * vperisic@kg.ac.rs

Diatomejska zemlja (DZ) je supstanca prisutna u prirodi koja je sertifikovana kao organski insekticid, ekološki prihvatljiv i predstavlja dobru alternativu sintetisanim insekticidima. Efikasnost DZ zavisi od vrste žita, osobine zrna, vrste insekata i stadijuma razvika insekata, geografskog porekla DZ i fizičko-hemijskih karakteristika DZ. Veoma bitna karakteristika DZ je što ispoljava dugu perzistentnost. Za ispitivanje efekata diatomejske zemlje korišćena su dva prašiva DZ obeležene kao S-1 i S-2, poreklom iz Srbije. Dobijene su u postupku prerade rude diatomita (sa lokaliteta Kolubara) u Institutu za tehnologiju nuklearnih i drugih mineralnih sirovina iz Beograda gde je utvrđen i hemijski sastav i zastupljenost čestica prašiva. Kao standard za ova ispitivanja korišćen je preparat na bazi DZ Protect-It (Hedley Technologies Inc., Kanada). U cilju potvrđivanja perzistentnosti DZ, korišćena je pšenica tretirana DZ tri meseca pre infestacije u količini od 1000 ppm (1 g DZ kg⁻¹ žita). Smrtnost izlaganih jedinki utvrđivana je isejanjem posle 7, 14 i 21 dana ekspozicije. Nakon utvrđivanja efikasnosti, svi insekti su isejavani i uzorci su vraćani u termostat u kome su kontrolisani uslovi, 26±1 °C i 60±5% r.v.v. Posle sedam nedelja, posude sa žitima su prosejane kako bi se utvrdila pojava potomstva i procenat redukcije potomstva. Na procenat smrtnosti *R. dominica* značajno je uticao period ekspozicije. Posle 7 dana ekspozicije ostvarena je smrtnost od 87,25% u tretmanu sa Protect-It, 62,0% sa DZ S-1 i 53,25% sa DZ S-2. Efikasnost primenjenih DZ posle 14 dana bila je 98,5%, 92,0% i 89,0%, respektivno. Posle treće nedelje izlaganja, smrtnost *R. dominica* je bila značajno veća (99,5%, 96,5% i 95,5%, respektivno). Prosečan broj potomaka / redukcija potomstva (%) kod *R. dominica* u pšenici deset nedelja posle tretiranja je 6/99,2% za Protect-It, 54,8/93,1% za DZ S-1 i 193/75,84% za DZ S-2. Ostvarena smrtnost primenom diatomejske zemlje iz Srbije (naročito DZ S-1) ukazuje na mogućnost njene primene u integralnoj zaštiti uskladištene pšenice. Primenom Protect-It i DZ S-1 u zadovoljavajućem obimu, onemogućena je pojava potomstva. Rezultati potvrđuju i perzistentnost DZ što povećava značajnost primene ovog prirodnog insekticida.

Ključne reči: diatomejska zemlja, *Rhyzopertha dominica* F, insekticidna efikasnost, potomstvo.

EFEKTI SPINOSADA NA PASULJEVOG ŽIŠKA *ACANTHOSCELIDES OBTECTUS* (SAY) (COLEOPTERA: CHRYSOMELIDAE: BRUCHINAE)

Petar Kljajić^{1*}, Ivana Jovičić¹, Goran Andrić¹, Marijana Pražić Golić¹, Suzana Miodragović²

1 Institut za pesticide i zaštitu životne sredine, Beograd, Srbija

2 Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, Srbija

E-mail: petar.kljajic@pestring.org.rs

Žižak, *Acanthoscelides obtectus* (Say) (Coleoptera: Chrysomelidae: Bruchinae) spada u grupu najdestruktivnijih štetočina, a pored pasulja u skladištu napada bob i druge leguminoze, čije larve, izgrizajući unutrašnjost zrna, za kratko vreme mogu da prouzrokuju velike ekonomske gubitke. S obzirom na to da se za suzbijanje ove štetne vrste